

Til lovforslag nr. L 1. Afgivet af finansudvalget den 8. februar 1984

Betænkning

over

Forslag til finanslov for finansåret 1984

Udvalget har drøftet finanslovsforslaget, som i grundsubstansen svarer til det den 17. august 1983 fremsatte lovforslag, der blev genfremsat den 4. oktober 1983. I det nu foreliggende lovforslag er imidlertid indarbejdet samtlige de ændringsforslag fra såvel regeringen som fra partier uden for denne, der blev vedtaget af folketinget ved 3. behandling af finanslovsforslaget i 1. samling. For så vidt angår et enkelt af disse dengang vedtagne ændringsforslag, nemlig vedrørende § 1.01.03.44.12. Tobaksafgift er dog foretaget en teknisk korrektion. Endvidere er for en række posters vedkommende foretaget ajourførte provenu- og omkostningsskøn. En oversigt over samtlige foretagne ændringer i forhold til det tidligere finanslovsforslag er optaget i Anm. II side 393 ff. til det foreliggende lovforslag.

På denne baggrund og idet henvises til den af det i 1. samling nedsatte finansudvalg afgivne betænkning og tillægsbetænkning m.v., har finansudvalget ikke fundet det påkrævet at foretage en fornyet teknisk gennemgang af finanslovsforslaget.

Ud fra det foran anførte om, at de i 1. samling vedtagne ændringer er indarbejdet i det foreliggende finanslovsforslag, men også

ud fra den betragtning, at en midlertidig bevillingslov hurtigst muligt bør afløses af en egentlig finanslov, er det tillige udvalgets opfattelse, at der til 3. behandling ikke er behov for, at der stilles et omfattende antal ændringsforslag, idet partierne med hensyn til deres principielle opfattelse af finanslovens indhold vil kunne henvise til de af dem i 1. samling stillede ændringsforslag, som det daværende folketing tog stilling til.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af socialistisk folkepartis medlemmer) finanslovsforslaget til *vedtagelse* ved 2. behandling, men fremhæver, at der med afgivelse af nærværende betænkning ikke fra nogen side i udvalget er taget stilling til den endelige udformning af de enkelte paragrafer. Partiernes stilling til finanslovsforslaget og de enkelte dele af dette vil afhænge af det videre udvalgsarbejde, herunder de ændringsforslag, som måtte blive stillet til lovsforslaget ved dets 3. behandling.

Et *mindretal* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) vil redegøre for sin stilling ved 3. behandling.

Gammelgaard (KF) Henning Andersen (KF) Collet (KF) Annelise Gotfredsen (KF)

Svend Erik Hovmand (V) fmd. Fogh Rasmussen (V) Nør Christensen (CD)

Arne Bjerregaard (KrF) Camre (S) Helle Degn (S) Erenbjerg (S)

Henning Jensen (S) nfmd. Nørgaard Sørensen (S) Erling Olsen (S)

Ingerlise Koefoed (SF) Jes Lunde (SF) Bilgrav-Nielsen (RV)

Partierne FP og VS havde ikke medlemmer i udvalget.

Til lovforslag nr. L 1. Afgivet af finansudvalget den 21. februar 1984

Tillægsetænkning

over

Forslag til finanslov for finansåret 1984

Efter afgivelsen af udvalgets betænkning har finansudvalget fra finansministeren modtaget nedenstående ændringsforslag nr. 12 og 13, hvormod henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer) finanslovsforslaget til *vedtagelse* med de af finansministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) bemærker følgende:

Socialdemokratiet har i efteråret 1983 kritiseret regeringen for den uholdbare situation, der opstod, da dens parlamentariske grundlag, fremskridtspartiet, erklærede at ville stemme imod finansloven.

For stadig at sikre en bred tilslutning til finansloven tilbød vi regeringen en forhandling om at løse de mest påtrængende problemer for de unge og for de socialt mest udsatte grupper i samfundet: de syge, de arbejdsløse og modtagere af efterløn og bistandshjælp.

Regeringen afslog at forhandle, fordi den ønskede et folketingsvalg.

Valget gav ikke nogen klar flertalsdannelse bag regeringen. Alle måtte opfatte valresultatet med den uklare parlamentariske situation som en tydelig invitation til folketingets partier om at forhandle.

Socialdemokratiet har i konsekvens heraf opfordret regeringen til omgående forhandlinger. Desværre lykkedes det først flere uger efter valget at få forhandlingerne i gang, og det stod hurtigt klart, at regeringens vilje til at nå et resultat med socialdemokratiet var yderst behersket. Man ønskede ikke at forhandle kravene om social genopretning for de svageste grupper, og man ønskede ikke en virkelig effektiv indsats mod ungdomsarbejdsløsheden. På grund af regeringens manglende vilje lykkedes det ikke at skabe et forlig, som socialdemokratiet kunne tage medansvar for.

Det er beklageligt, at regeringen fra begyndelsen har lagt sig på en konfrontationskurs over for det største oppositionsparti.

Socialdemokratiet har i nedenstående ændringsforslag til finansloven angivet de skridt, der er nødvendige for at sikre de unge tilbud om uddannelse eller arbejde, ligesom forslagene til social genopretning er blevet gentaget. Vi har også anvist den fornødne økonomiske dækning for disse forslag.

Mindretallet indstiller finanslovsforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet under nr. 1, 2, 5-11, 14 og 16-19 stillede ændringsforslag.

Mindretallet understreger, at man under hele forløbet har haft det ønske, at et bredt flertal kunne stemme for finansloven ved 3. behandling, men regeringen har ikke hidtil ønsket at vise nogen form for imødekommenhed over for mindretallets ønsker.

Såfremt socialdemokratiet ikke kan opnå flertal for sine ændringsforslag, vil mindretallet ikke kunne stemme for finanslovsforslaget for 1984 på grund af regeringens manglende reelle forhandlingsvilje og den fortsat uafklarede parlamentariske situation. Da vi på den anden side heller ikke ønsker - ved at stemme imod finansloven - eventuelt at være med til at

fremkalde et folketingsvalg så kort tid efter valget den 10. januar, vil vi undlade at stemme.

Et *andet mindretal* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) bemærker, at finanslovsforslaget for 1984 på grund af forhandlinger og afstemninger om ændringsforslag i efteråret 1983 samt på grund af ændrede skøn på nogle områder ikke har helt det samme indhold, som da det blev fremsat i august 1983. Men det må fastslås, at forslaget stadig er dybt præget af regeringens overbevisning om, at man kan rette op på den økonomiske krise ved at lægge store byrder på de svage i samfundet og ved – med det påskud at skulle holde betalingsbalancen i ro – at acceptere en stadig forværring af beskæftigelsen. SF må naturligvis afvise disse ideer og dermed den finanslov, de er udtryk for.

Under finanslovbehandlingen i efteråret 1983 fremsatte SF en lang række ændringsforslag, der havde til hensigt at fremme nedrustning og fred, at bekæmpe EF, at forbedre beskæftigelsen og at fjerne den sociale ubalance. SF kunne have genfremsat den del af ændringsforslagene, der ikke blev vedtaget ved afstemningen den 14. december 1983. Vi har afstået fra at gøre dette, fordi langt de fleste af ændringsforslagene nu foreligger som lov- eller beslutningsforslag og dermed til behandling i folketinget.

For at understrege vigtigheden af en meget hurtig forbedring på de områder, hvor der er sket de værste skader under Schlüterregeringen, har SF dog fremsat ændringsforslagene nr. 3, 4 og 15 og indstiller disse ændringsforslag til *vedtagelse*.

Mindretallet vil i øvrigt redegøre nærmere for sin stilling til finanslovsforslaget ved 3. behandling.

Ændringsforslag

Til § 1

Ministeriet for skatter og afgifter

01.01. Skatter på indkomst og formue m.v.

Indtægter

44.01. Indkomst- og formueskat af personer, folkepensionsbidrag m.v.

Af et *mindretal* (S):

1) Beløbet 127.080.000.000 kr. forhøjes med kr. 400.000.000

44.05. Indkomstskat af selskaber

Af et *mindretal* (S):

2) Beløbet 9.800.000.000 kr. forhøjes med kr. 1.000.000.000

Til § 15

Socialministeriet

03.34. Dagpenge ved sygdom eller fødsel LB 500 1982

Tilskud

51.01. Dagpengefonden

Af et *mindretal* (SF):

3) Beløbet 3.606.000.000 kr. forhøjes med kr. 500.000.000

04.30. Kontanthjælp L 333 1974

Tilskud

51.01. Forbigående hjælp

Af et *mindretal* (SF):

4) Beløbet 1.935.500.000 kr. forhøjes med kr. 300.000.000

Til § 20

Undervisningsministeriet

01.89. Fællesudgifter og forskellige tilskud

Tilskud

Af et *mindretal* (S):

Ny konto

5) Som ny konto indsættes:

»52.31. Jobskabelse, Informationsvirksomhed L 286 1982 ..... 1.800.000«

Af et *mindretal* (S):

Ny konto

6) Som ny konto indsættes:

»53.35. Vejledningskurser for unge med særlige vanskeligheder..... 16.000.000«

Af et *mindretal* (S):

	Ny konto	
7)	Som ny konto indsættes:	
	»53.36. Forsøgskurser	14.000.000«
	Af et <i>mindretal</i> (S):	
	Ny konto	
8)	Som ny konto indsættes:	
	»53.38. Forsøg med voksenuddannelser	5.800.000«
	06.01. Handelsskoler	
	Tilskud	
	52.01. Driftstilskud L 191 1964, L 284 1975, L 244 1980	
	Af et <i>mindretal</i> (S):	
9)	Beløbet 522.700.000 kr. forhøjes med kr.	28.000.000
	06.02. Tekniske skoler	
	Tilskud	
	52.01. Driftstilskud L 191 1964, L 284 1975, L 244 1980	
	Af et <i>mindretal</i> (S):	
10)	Beløbet 687.415.000 kr. forhøjes med kr.	14.000.000
	06.04. Erhvervsfaglige grunduddannelser på tekniske skoler m.v.	
	Driftsudgifter	
	Af et <i>mindretal</i> (S):	
11)	Beløbet 1.102.485.000 kr. forhøjes med kr.	158.000.000

Til § 23

Finansministeriet

01.10. Reserver m.v.

99.03. Til merudgifter ved nye bevillingsforslag

Af *finansministeren*, tiltr. af et *flertal* (udv. undt. S og SF):

12)	Beløbet 200.000.000 kr. forhøjes med kr.	500.000.000
-----	---	-------------

99.04. Budgetregulering

Af finansministeren, tiltr. af et flertal (udv. undt. S og SF):

13)	Beløbet ÷ 235.000.000 kr. nedsættes med kr.	500.000.000
	Af et mindretal (S):	
	Ny konto	
14)	Som ny konto indsættes:	
	»99.09. Udgifter vedrørende regulering af dagpenge ved sygdom, fødsel, ledighed og efterløn, vedrørende forbigående hjælp (L 333 1974) og vedrørende ophævelse af karensdagen	1.000.000.000«

Til § 28

Arbejdsministeriet

02.02. Arbejdsledelsesforsikring

Tilskud

51.01. Statsanerkendte arbejdsledelseskasser, dagpengeudgifter

Af et mindretal (SF):

15)	Beløbet 21.290.000.000 kr. forhøjes med kr.	2.100.000.000
-----	--	---------------

02.14. Jobskabelse

Tilskud

51.01. Jobskabelsesstøtte til den private sektor, L 286 1982

Af et mindretal (S):

16)	Beløbet 560.000.000 kr. nedsættes med kr.	200.000.000
-----	--	-------------

52.01. Jobskabelse i den offentlige sektor m.v., L 286 1982

Af et mindretal (S):

17)	Beløbet 289.550.000 kr. forhøjes med kr.	243.800.000
-----	---	-------------

02.30. Uddannelse af specialarbejdere, LB 271 1971

Tilskud

52.01. Drift af uddannelsesinstitutioner

Af et mindretal (S):

18)	Beløbet 392.547.000 kr. forhøjes med kr.	50.000.000
-----	---	------------

02.32. Efteruddannelse af faglærte m.v.

Tilskud

53.01. Drift af kursusvirksomhed

Af et mindretal (S):

19)	Beløbet 167.188.000 kr. forhøjes med kr.	25.000.000
-----	---	------------

Bemærkninger

Til nr. 1

Forslaget omfatter ændring af regler vedrørende indkomst- og formuebeskatning:

- 1) fradrag efter konkurs og akkord m.v. afskæres, hvor skatteyderen mangler evne til at betale de pågældende skyldige udgifter
- 2) udvidet beskatning af kursgevinster og begrænsning af fradrag for kurstab
- 3) stop for afskrivning efter afskrivningslovens regler ved finansiel leasing
- 4) mere effektive foranstaltninger mod skatteflugt til udlandet
- 5) udvidet og effektiviseret samarbejde mellem skattevæsen og toldvæsen

Til nr. 2

Selskabsskatteprocenten forhøjes fra 40 pct. til 44 pct. med virkning fra indkomståret 1983. Statens provenu andrager herved 1 mia kr. Langt over halvdelen af selskabsskatteprovenuet for indkomståret 1983 er i øvrigt skat fra pengeinstitutterne som følge af de ekstraordinære kursgevinster.

Til nr. 3

Forhøjelsen er beregnet til genindførelsen af reguleringen af sygedagpenge samt til ophævelse af karenssagen.

Til nr. 4

Bistandslovens § 37, stk. 4, bør ophæves.

Til nr. 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 18 og 19

Ændringsforslagene har til formål at realisere den indsats mod arbejdsløsheden og mangelen på arbejdspladser, som den tidligere socialdemokratiske regering havde planlagt.

Til nr. 12

99.03 Til merudgifter ved nye bevillingsforslag..... 500.000.000
 Reservebeløbet på 200 mill. kr. vedrørende nye bevillingsforslag foreslås forhøjet med 500 mill. kr. til dækning af udgifter i forbindelse med regeringens oplæg til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden. Foranstaltningerne vil blive forelagt særskilt ved aktstykke for finansudvalget eller ved fremsættelse af forslag til ny lovgivning.

Til nr. 13

99.04. Budgetregulering..... ÷ 500.000.000
 Som modstykke til den samtidig hermed foreslåede forhøjelse af reserven vedrørende nye bevillingsforslag foreslås en nedsættelse af budgetreguleringskontoen med 500 mill. kr. til ÷ 735 mill. kr.
 Forslag til udmøntning vil fremkomme senere.

Til nr. 14

Til udgifter vedrørende regulering af dagpenge ved sygdom, fødsel, ledighed og efterløn, vedrørende forbigående hjælp (kontanthjælp L 333 1974) og vedrørende ophævelse af karensdagen afsættes en reserve på 1.000.000.000 kr. til fordeling i finansåret. Forslaget svarer til socialdemokratiets sociale genopretningskrav fremsat under behandlingen af finanslovforslaget for 1984 i november-december 1983. Fordelingen af beløbet vil ske gennem særskilte lovforslag.

Til nr. 15

Arbejdsløshedsdagpengene og efterlønnen bør reguleres på lige fod med sygedagpenge, se bemærkning til ændringsforslag nr. 3.

Til nr. 16 og 17

Bevillingen til jobskabelse i den offentlige sektor ønskes forhøjet med 243.800.000 kr., som foreslås delvis dækket ved en besparelse på jobskabelse i den private sektor, som ikke kan forventes udnyttet.

Der foretages først afstemning over ændringsforslag nr. 17. Hvis dette ikke vedtages, trækkes ændringsforslag nr. 16 tilbage.

Gammelgaard (KF)   Henning Andersen (KF)   Collet (KF)   Annelise Gotfredsen (KF)

Svend Erik Hovmand (V) fmd.   Fogh Rasmussen (V)   Nør Christensen (CD)

Arne Bjerregaard (KrF)   Camre (S)   Helle Degn (S)   Erenbjerg (S)

Henning Jensen (S) nfmd.   Nørgaard Sørensen (S)   Erling Olsen (S)

Ingerlise Koefoed (SF)   Jes Lunde (SF)   Bilgrav-Nielsen (RV)

Partierne FP og VS havde ikke medlemmer i udvalget

Til lovforslag nr. L 1

**Ændringsforslag
til 3. behandling af
Forslag til finanslov for finansåret 1984**

Af *Elisabeth Bruun Olesen* (VS):

Til § 20

Undervisningsministeriet

Ny hovedkonto

I hovedafsnit 03. Folkeskolen m.v. indsættes som ny hovedkonto:

»03.89 Forskellige tilskud

Tilskud	300.000
53.01. Landsorganisationen af elever (LOE)	300.000«

Bemærkninger

LOE varetager skoleelevernes interesser på landsplan, dvs. er med til at styrke det lokale elevrådsarbejde ved at koordinere det og videregive lokale erfaringer. Samtidig diskuterer og behandler LOE de ting, der sker i andre råd og instanser, der har med skoleområdet at gøre, f.eks. folketinget samt undervisningsministeriet inkl. udvalg. Uden bevillinger kan dette arbejde ikke fortsætte, hvilket vil gøre det umuligt at efterleve folkeskolelovens formålsparagraf, især § 2, stk. 3:

»Folkeskolen forbereder eleverne til medlem og medbestemmelse i et demokratisk samfund og til medansvar for løsningen af fælles opgaver. Skolens undervisning og hele dagligdag må derfor bygge på åndsfrihed og demokrati.«

Afslutningsvis skal det blot bemærkes, at alle andre elevorganisationer i Norden er sat på finansloven.

Til lovforslag nr. L 1

**Ændringsforslag
til 3. behandling af
Forslag til finanslov for finansåret 1984**

Af *Elisabeth Bruun Olesen* (VS):

Til § 20

Undervisningsministeriet

06.02. Tekniske skoler

Tilskud

52.01. Driftstilskud, L 191 1964, L 284 1975, L 244 1980

Beløbet 687.415.000 kr. forhøjes med kr. ....

430.600

Bemærkninger

Studieforberedende laboratorietechnisk værkstedskursus findes på de tekniske skoler i Frederikshavn og i Slagelse og er indgangsdøren for matematiske studenter til måle- og miljøteknikeruddannelsen. Kurset varer ½ år og følges op af ½ års praktik. Kursets formål er at give kursisterne praktiske færdigheder og faglig indsigt i et omfang, der muliggør, at eleverne kan følge undervisningen på lige fod med færdiguddannede industrilaboranter med et års kursus (2-årig uddannelse).

Der foregår i øjeblikket diskussioner om, hvorledes de forskellige teknikeruddannelser (kemotekniker, måletekniker, miljøtekniker etc.) skal se ud i fremtiden, men der foreligger intet konkret, og indtil dette er tilfældet, er det vigtigt, at det studieforberedende laboratorietechniske værkstedskursus får bevillinger til at fortsætte.

Til lovforslag nr. L 1. Ændringsforslag stillet den 22. februar 1984 uden for tillægsbetænkningen

Ændringsforslag til 3. behandling af Forslag til finanslov for finansåret 1984

Til § 42

Tekstanmærkninger

Ad § 20. Undervisningsministeriet

Andre bestemmelser

Af finansministeren:

Ny tekstanmærkning

Som ny tekstanmærkning indsættes:

»Nr. 82 ad 07.01. Driftsudgifter.

Fra og med undervisningsåret 1984-85 oprettes der ikke hold for førsteårsstuderende til uddannelsen til lærer i folkeskolen ved Ranum statsseminarium, og der afholdes lærereksamen på seminariet sidste gang i eksamensterminen maj-juni 1987.«

Bemærkninger

Afviklingen af Ranum statsseminarium er et led i undervisningsministeriets seminarieplanlægning. Seminariet optog i 1983-84 2 hold på 1. årgang med i alt 31 nyoptagne studerende pr. 1. oktober 1983 og havde på dette tidspunkt på 2. årgang kun 22 studerende og i alt 142 studerende på læreruddannelsen. Seminariet har dermed så få studerende på både 1. og 2. årgang og en så ringe søgning, at det ikke længere er forsvarligt at opretholde driften af seminariet som lærerseminarium. Statsseminariet blev oprettet i 1812 i Snedsted og har siden 1848 ligget i Ranum. I midten af 1960'erne blev seminariets bygninger udvidet, og seminariet har en lokalekapacitet på 11.090 m². Til seminariet er knyttet et HF-kursus, der tænkes videreført under den nuværende rektors ledelse, med i alt 198 studerende fordelt på 4 klasser på første årgang og 5 klasser på anden årgang (pr. 1. oktober 1983). Af hensyn til regionens forsyning med videregående uddannelser og disses spredning og under hensyn til Ranum bys store afhængighed af, at der opretholdes en videregående uddannelse på stedet, vil der i lokaler i statsseminariets bygning blive etableret et 3-sporet socialpædagogisk seminarium. Seminariet får 1 spor overført fra Aalborg socialpædagogiske Seminarium samt yderligere 2 spor, der overføres fra andre socialpædagogiske seminarier i Jylland. I tilfælde af svigtende søgning agtes de to nordjyske socialpædagogiske seminarier fusioneret. Det vil også i den situation være afgørende, at der i Ranum fortsat er uddannelsesmuligheder.